

9. ročník medzinárodnej vedeckej školy

Škola užívateľov XFEL, synchrotrónového a neutrónového žiarenia 2026 "SFEL2026"

28. 09. - 02. 10. 2026

Stará Lesná

Kongresové centrum SAV Academia

PRVÉ OZNÁMENIE

www.sfel.sk

ncpxfel@upjs.sk

Slovenská republika, ako súčasť Európskeho výskumného priestoru, mala a má záujem podieľať sa na využívaní veľkých medzinárodných výskumných infraštruktúr (Large Scale Facilities - LSFs), ktorých výstavba, ako aj prevádzka, sú vysoko nad rámec ekonomických možností jednotlivých krajín EÚ, včítane SR. Medzi najvýznamnejšie LSFs, kde slovenskí vedci majú záujem realizovať špičkové vedecké experimenty, nesporne patria: zdroj extrémne tvrdého laserového lúča **European XFEL Facility v Hamburgu**, najvýkonnejší zdroj neutrónov - **ILL v Grenoble**, medzinárodné synchrotrónové centrá v Hamburgu (**DESY**) Oxforde (**Diamond**), Grenoble (**ESRF**), plánovaný európsky slnečný ďalekohľad (**EST**) na Kanárskych ostrovoch ale i ďalšie. Za účasti pozvaných domácich i zahraničných odborníkov medzi prioritné zámery školy **SFEL2026** patria: informovanosť o najnovšom technologickom vývoji a o strategických plánoch rozvoja uvedených LSFs, o ich prioritných témach výskumu pre 2030+, ale aj diskusie o spôsobe prípravy projektov pre žiadosti na realizáciu experimentov.

Hlavnými organizátormi podujatia sú Prírodovedecká fakulta UPJŠ v Košiciach, jej Národný kontaktný bod XFEL a európskych výskumných infraštruktúr (NCPXFEL) v spolupráci s Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, European XFEL GmbH v Hamburgu, DE a ILL v Grenoble, FR. Ďalšie spolupracujúce inštitúcie sú zverejnené na webovej stránke SFEL2026.

Garantom špičkovej vedeckej kvality SFEL2026 je **Medzinárodný poradný výbor**, ktorého zloženie je zverejnené na webovej stránke SFEL2026.

Programový výbor:

Pavol Sovák (predseda)	NCPXFEL & UPJŠ, Košice
Karel Saksl (podpredseda)	NCPXFEL & TUKE, Košice
Jozef Bednarčík (podpredseda)	UPJŠ, Košice
Jozef Uličný	UPJŠ, Košice
Adriana Zeleňáková	UPJŠ, Košice
Sakura Pascarelli	E-XFEL, Hamburg
Norbert Kučerka	NCPXFEL & UK, Bratislava
Daniela Uhríková	UK, Bratislava

Nad'a Mrk'ývková
Imrich Barák
Peter Gömöry
Juraj Krempaský

NCPXFEL & FÚ SAV, Bratislava
NCPXFEL & ÚMB SAV, Bratislava
NCPXFEL & AsÚ SAV, Vysoké Tatry
PSI, Villigen, Švajčiarsko

Program školy umožní predstavenie unikátnych experimentálnych techník, ktoré využívajú FEL zdroje, zdroje synchrotrónového a neutrónového žiarenia. Pre predstavenie významu slnečného ďalekohľadu EST pre SR bude slúžiť tematicky špecializovaný satelitný míting. Pozornosť bude venovaná prelomovým objavom v biologických, biofyzikálnych a materiálových vedách, vo výskume slnečnej aktivity. Očakávame však príspevky aj v prioritných témach EÚ, medzi ktoré patria výroba, prenos a uskladnenie energie či jadrová fúzia. Prenos skúseností a poznatkov od renomovaných zahraničných aj domácich pozvaných expertov na účastníkov **SFEL2026** bude realizovaný formou pozvaných plenárnych prednášok, kratších ústnych referátov. Pre účastníkov pripravujeme možnosť prezentácie formou posterov, ale i viacero praktických cvičení s RTG technikou, či cvičenia z oblasti spracovania dát.

Harmonogram:

Príprava programu, registrácie	do 10.04.2026
Registrácia účastníkov	13.04. – 31.05.2026
Žiadosť o granty	13.04. – 31.05.2026
Registrácia abstraktov	13.04. – 15.07.2026
Rozhodnutie o priznaní grantov	16.08. – 30.08.2026
Realizácia SFEL2026	28.09. – 02.10.2026

Účastnícky poplatok je vo výške **500 Eur** a plne pokrýva pobytové náklady v KC Academia. Vďaka finančnej podpore MŠVVaM SR, European XFEL a ILL Grenoble, na základe podania žiadosti v registračnom formulári, je možná **grantová podpora pre študentov, mladých výskumníkov a ďalších aktívnych účastníkov** slovenských univerzít, ústavov SAV vo forme odpustenia účastníckeho poplatku.

Viac na: <https://indico.science.upjs.sk/event/223/>